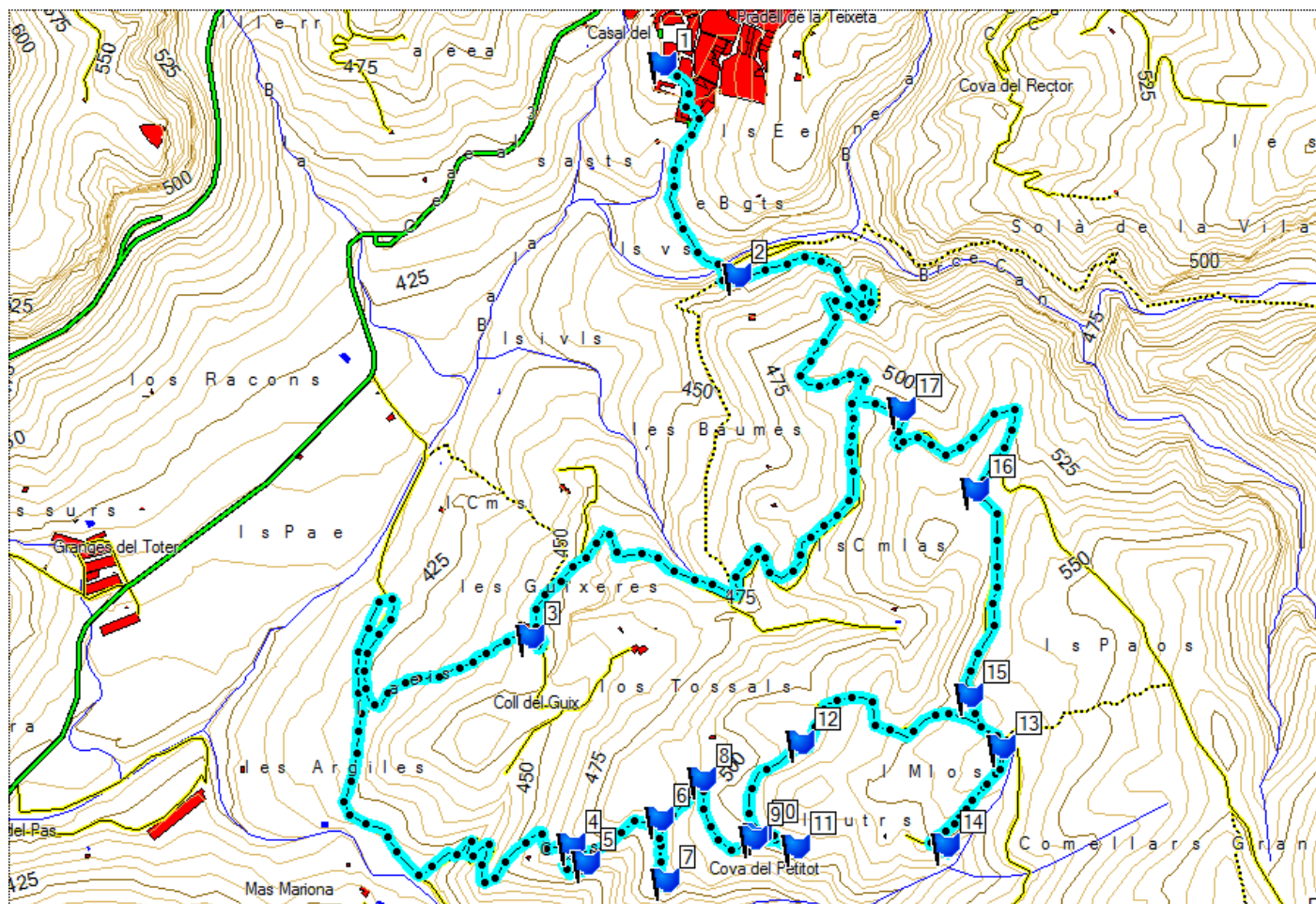

Itinerari de cabanes de pedra seca de Pradell.

Inici del itinerari de pedra seca de Pradell.

Cabana de Pedra Seca dels Vellets

Cabana construïda l'any 2009 i representativa del nostre **patrimoni**. L'art en pedra seca engloba un ampli ventall de construccions, cabanes, carboneres, paravents, marges, escultures, forns, cisternes, basses, escales, aigüeres, camins,... totes elles de gran solidesa, funcionalitat i bellesa estètica.

Antigament, en el món rural posar pedra en sec era una activitat creativa a l'abast de tothom, ben lluny de la realitat actual.

Definim pedra en sec com un conjunt de pedres posades sense cap material d'unió entre elles (sense guix o ciment). Únicament en algunes ocasions era usat el fang o la terra per reajustar-les o fer el cobriment del sostre.

Aquestes construccions sòbries i humils que podem trobar arreu del terme de Pradell són una base ferma de la nostra cultura.

GPS : N41° 09.371' ; E0° 52.512'

Amb aquest itinerari volem retre homenatge als constructors de pedra en sec, fills de la pagesia, als seus descendents que han conservat les obres i a tots vosaltres amb capacitat d'admirar-les.

Inici del itinerari de pedra seca de Pradell.

Cabaña de Piedra en Seco dels Vellets

Cabaña representativa del patrimoni de Pradell construïda el 2009. El arte de la pedra en seco recorge un amplio abanico de construccions: hornos, cisternas, escaleras, márgenes, caminos,... todas ellas de gran solidez, funcionalidad y estética. En el mundo rural trabajar la piedra en seco era una actividad creativa y popular. Definimos este arte como el conjunto de piedras colocadas en ausencia de materiales de unión añadidos como el yeso o el cemento. Excepcionalmente usado el barro o tierra como sistema para rejuntar piedras o recubrir techos. Hablamos de construcciones sobrias y humildes.

Cabana de Pedra Seca dels Vellets

Itinerari de construccions de pedra seca, forns, cabanes, marges, fruit d'activitats creatives populars.

Amb aquest itinerari volem retre homenatge als constructors de pedra en sec, fills de la pagesia, als seus descendents que han conservat les obres i a tots vosaltres amb capacitat d'admirar-les.

Cabana de Pedra Seca del capdavall de la Vila Cal Samarra

Construïda a l'interior del mateix marge emprant els materials propis de la zona. Disposa d'una llinda d'una sola llosa plana situada sobre els brancals inclinats. Al costat també hi trobem unes escales fetes amb llosses gruixudes tenint la funció de facilitar l'accés al bancal o terrassa superior per tal de salvar els forts desnivells de la zona. Les rampes o pujadors són una altre tipus de construccions en pedra seca d'amplària considerable amb la mateixa funció que les escales, és a dir, facilitar l'accés de les persones, animals o maquinària agrícola d'un bancal a un altre.

GPS : N41° 09.216' ; E0° 52.584'

Cabaña de Piedra en Seco del Capdavall de la Vila Cal Samarra

Construida en el interior del margen usando materiales propios del entorno. El dintel de la misma está formada por una losa plana apoyada sobre jambas inclinadas. Al lado se encuentran unas escaleras formadas con grandes losas para salvar el desnivel entre bancales, pudiendo usar también otras estructuras usadas para tal efecto como son rampas.

Cabana de Pedra Seca del capdavall de la Vila

Construïda alhora que el marge, te al costat les escales alineades.

Cova del Petitot

Sota una gran llosa donà refugi durant la Guerra Civil.

Cova del Petitot Ca La Rogera

Sota una gran llosa de pedra natural. És de dimensions petites que fou utilitzada com a refugi durant la Guerra Civil pels vilatans. Les coves, balmes i avencs naturals usades generalment com a aixopluc podien convertir-se en corrals pel bestiar. Per aquest fet el llegat s'ha transmès mitjançant les escriptures entre generacions degut a la seva vàlua i versatilitat.

GPS : N41° 08.784' ; E0° 52.436'

Cueva del Petitot Ca la Rogera

Situada bajo una gran losa de piedra natural se encuentra la cueva del Petitot de pequeñas dimensiones. Fue utilizada como refugio por la población de Pradell en tiempos de la Guerra Civil.

Las cuevas eran utilizadas como refugios naturales ante adversidades climatológicas e incluso como corrales para los animales. Por ello la importancia que los propietarios les daban, asegurando el legado entre generaciones mediante las escrituras.

Cabana de Pedra Seca Ca La Rogera

Podrem accedir-hi mitjançant un petit sender a la dreta del camí principal, justament abans d'arribar a la cisterna de Cal Joan Isabel. És de dimensions petites i porta baixa amb volta rodona. A diferència de la gran majoria de cabanes de pedra seca de planta circular o rectangular, aquesta es caracteritza per tenir una forma força peculiar, de base rectangular, i lleugerament corbada a un dels costats.

GPS : N41° 08.771' E0° 52.514'

Cabana de Pedra Seca

Cabana de volta rodona

Cabaña de Piedra en Seco Ca la Rogera

La hallamos en un sendero situado a la derecha del camino principal a pocos metros de la cisterna. Es de pequeñas dimensiones y bóveda circular. La gran mayoría de estas construcciones son de planta circular, ésta sin embargo se caracteriza por su peculiar base rectangular y ligeramente curvada en uno de sus extremos.

Cisterna Tossal Cal Joan Isabel

Al costat d'un cobert d'ús agrícola. És de dimensions petites i tant les parets exteriors com la teulada estan construïdes en pedra seca. L'interior és de planta rectangular, amb les parets arrebossades i porta al' O. Les cisternes es feien servir per recollir l'aigua de la pluja que s'escolava per petits canals també típicament construïts amb llosses de pedra seca. Sovint, una argelaga a l'orifici d'entrada servia de filtre.

GPS : N41° 08.846' E0° 52.550'

Cisterna Tossal

Cisterna per recollir aigua de pluja

Cisterna Tossal Cal Joan Isabel

Justo al lado de un cobertizo de uso agrícola encontramos esta pequeña cisterna de dimensiones reducidas. Las paredes exteriores y tejado están construidas de piedra en seco y su interior se encuentra revocado. Estructura de planta rectangular orientada hacia el oeste. Estas construcciones se usaban para la recogida de las aguas pluviales que se filtraban a través de pequeños canales. Una aliaga en la entrada del flujo de agua se usaba como filtro para el agua.

Cisterna Barrejat Tossal Cal Joan Isabel

De forma quadrangular, dimensions mitjanes i d'alçada de 1,3 metres i porta al S. En la part inferior en surt un conducte (canal soterrada) de pedra (5 m) que condueix l'aigua fins una petita bassa feta de pedra i rajola del país.

GPS : N41° 08.803' E0° 52.600'

Cisterna Barrejat Tossal Cal Joan Isabel

Cisterna Barrejat

Cisterna amb dentell de llosa. Bassa

Su pequeña apertura se encuentra encarada hacia el Sur des de donde transcurre un pequeño conducto subterráneo (5 m) para conducir el agua hacia una pequeña balsa.

Cabana de pedra seca Barrejat Cal Joan Isabel

La porta encarada al sud és d'arcada ampla aprofitant les parets laterals i el darrere de roca. Un clar exemple de l'aprofitament dels elements naturals per a poder minimitzar els treballs per a la construcció de la mateixa i obtenir un resultat més consolidat i resistent.

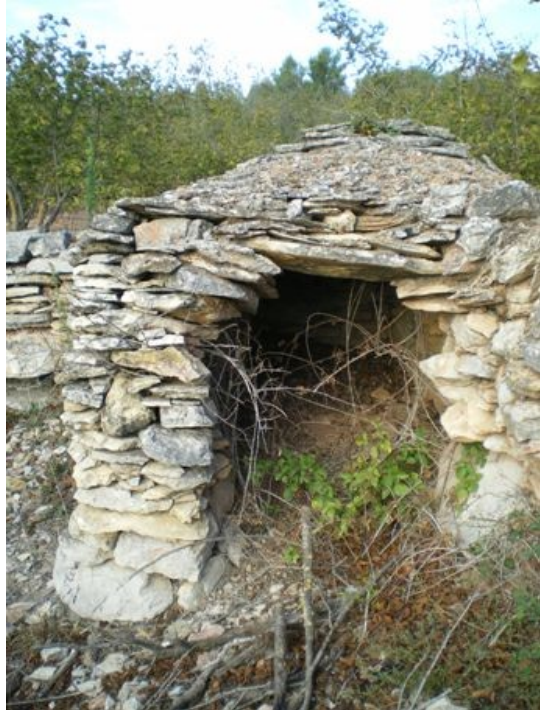
GPS : N41° 08.796' E0° 52.641'

Cabaña de piedra en seco Barrejat Cal Joan Isabel

Caracterizada por una puerta con amplia arcada encarada al sur. Esta construcción aprovecha la configuración del terreno usando las rocas existentes para usarlas como paredes laterales integrando así la orografía de la zona en su estructura con el fin de ahorrar en materiales y dar un resultado más robusto.

Cabana de pedra seca Barrejat

Cabana construïda aprofitant la roca

Caseta Pedra seca Tossal Cal Joan Isabel

Amb porta rectangular encarada al sud. Va ser construïda aprofitant una de les parets del marge i a diferència d'altres cabanes, queda totalment ubicada en una raconada. L'arc adquireix gran bellesa en arrencar de la mateixa margenada.

GPS : N41° 08.872' E0° 52.646'

Cabaña de Piedra en Seco Tossal Cal Joan Isabel

De base rectangular encarada al sur. Esta se diferencia del resto de construcciones por aprovechar el margen del banal como pared lateral y su ubicación en un rincón. Así mismo el arco de la entrada adquiere gran belleza al formar parte del propio muro.

Caseta Pedra seca Tossal

Cabana lligada al marge

Cabana de Pedra Seca Cal Tions

Integrada al marge i es troba situada a prop del camí i amb la peculiaritat de tenir la coberta feta de pedres i terra quasi bé anievellada amb el terreny del bancal superior. Els pagesos la utilitzaven bàsicament com a petits magatzems per guardar-hi eines, cànstirs, cistells,... on es podia accedir-hi mitjançant un petita portalada d'entrada situada al parament frontal del mur.

GPS : N41° 08.907' ; E0° 52.811'

Cabana de Pedra Seca

Cabana integrada al marge

Cabaña de Piedra en Seco Tions Cal Tions

Se encuentra integrada en el margen cerca del camino con la peculiaridad de tener el techo de piedra recubierto de arena quedando a nivel mismo del bancal superior.

Su uso habitual era como cobertizo para las herramientas del campo al que se accedía por la boca de entrada situada en el frontal del muro.

Cabana de Pedra Seca Serres. Escales de pedra i munt de rebles. Ca La Fermina

Gran i ampla (534 m alt) , de planta rectangular (2x2m) i porta de 2,20m. Pedres grans a la part inferior del portal acabant en forma d'arc ogival, fent sortir les pedres dels muntants fins acabar en punxa.

Davant trobem unes escales de pedra seca i un munt de rebles.

GPS : N41° 08.869' E0° 52.842'

Cabaña de Piedra en Seco Serres. Escaleras de piedra y montón de cascotes. Ca la Fermina

De grandes dimensiones y una planta cuadrada de 2x2 metros con una puerta de entrada de 2,2m. de altura. Dispone de grandes piedras en la parte inferior y un portal de forma ojival (con el arco apuntado).

Cabana de Pedra Seca Serres. Escales i munt de rebles.

Cabana amb arc ogival

Cabana de Pedra Seca Cal Pipo

Està construïda aprofitant una part de la paret de roca natural sense quedar del tot lligada. La porta està closa per mènsules esglaonades on es recolza la llinda plana aconseguint més amplària per accedir-hi.

GPS : N41° 08.798' E0° 52.788'

Cabaña de Piedra en Seco Cal Pipo

Construida de forma que aprovecha una parte de la pared de roca natural pero sin quedar ligada completamente. La puerta esta trabajada con ménsulas escalonadas en las que apoya el dintel consiguiendo así más amplitud de acceso.

Cabana de Pedra Seca

Cabana amb mènsules esglaonades

Cabana de Pedra Seca i cisterna Balma Cal Joan Isabel, Ca La Rogera

Amb porta d'arc de mig punt, mitjançant el qual la càrrega vertical que gravita sobre el portal es desvia cap al muntant. Els nostres avantpassats triaven minuciosament les pedres per fer l'arc de la portalada. Aquestes eren de gran importància perquè tota l'estructura quedés ben lligada, especialment la part central que cloïa l'arc.

A la cisterna trobarem una porta d'entrada de llosa rectangular de llinda plana de bona mida col·locada sobre els muntans i construïda seguint el mateix marge.

GPS : N41° 09.059' E0° 52.816'

Cabaña de Piedra en Seco y cisterna Balma de Cal Joan Isabel Ca la Rogera

Cabaña de grandes dimensiones y con puerta en forma de arco de medio punto. Esta configuración deriva la carga vertical existente sobre el portal hacia las jambas. Por ello las piedras que formaban el arco eran especialmente elegidas para poder soportar dicha presión, sobretodo la piedra central o clave.

La cisterna con dintel formado por una gran losa rectangular plana y la estructura de la construcción está integrada en el margen.

Cabana de Pedra Seca i cisterna Balma

Cabana amb arc de mig punt

Balma de Ca La Fiquenia

Cavitat natural sota un gran bloc de pedra de dimensions mitjanes. Aquest refugi o aixopluc natural va ser eixamplat amb la construcció de mitja cabana més.

Aquesta porta d'accés que permetia un millor aprofitament de l'espai.

La cisterna és de planta quadrada i tota ella està suportada per una llosa de pedra. La porta és de llinda plana, però també la podem trobar de fusta o de llinda plana amb l'arc de descàrrega.

GPS : N41° 09.117' E0° 52.745'

Balma de Ca la Fiquènia

Cavidad natural bajo un gran bloque de piedra de dimensión media. Dicho refugio fue ampliado mediante la anexión de media cabaña, dándole una puerta de acceso que permite aprovechar mejor del espacio y mejorar la cobertura del exterior.

La cisterna con puerta cuadrada de escaso tamaño soportado por una losa de piedra plano, pudiendo también hallarlas de madera o de dintel plano con arco de descarga.

Balma

Balma i cisterna